

PRZYJACIEL PRZYRODY **

1. Wskazała / wskazał na mapie Polski parki narodowe oraz znajdujące się w okolicy (np. w gminie lub powiecie) rezerваты przyrody, parki krajobrazowe i wybrane pomniki przyrody. Wyjaśniła / wyjaśnił cele, dla których je utworzono.
2. Uczestniczyła / uczestniczył w wycieczce do rezerwatu przyrody lub parku narodowego. Zachowywała / zachowywał się zgodnie z obowiązującym tam regulaminem.
3. Brała / brał udział w pracy na rzecz środowiska naturalnego, np. w parku, na szlaku turystycznym, podczas imprezy ekologicznej.
4. W swoim domu oszczędza wodę i energię elektryczną, dba o wykorzystanie surowców wtórnych.

ZNAWCA PRZYRODY ***

1. Skompletowała / skompletował biblioteczkę (książki, artykuły, foldery, adresy stron internetowych) o tematyce ekologicznej.
2. Poznała / poznał zasady ekologicznego obozowania. Zastosowała / zastosował je w praktyce.
3. Wzięła / wziął udział w akcji na rzecz ratowania lub ochrony środowiska naturalnego.
4. Przygotowała / przygotował i przeprowadziła / przeprowadził zbiórkę na temat znaczenia przyrody dla zdrowia człowieka oraz potrzeby jej ochrony przed zagrożeniami cywilizacyjnymi.
5. Zapoznała / zapoznał się z celami i działaniami kilku wybranych organizacji ekologicznych.

ZIELARKA / ZIELARZ **

1. Prowadziła / prowadził zbiór roślin (zna kalendarz ich zbierania i wie, jakie części roślin należy zbierać). Zbiera, suszy i przechowuje rośliny tak, aby nie straciły swoich właściwości.
2. Przygotowała / przygotował do apteczki drużyny zestaw ziół oraz krótki opis sposobu ich stosowania.
3. Przygotowała / przygotował informację o wybranych 15 roślinach chronionych występujących w Polsce i przedstawiła / przedstawił ją na zbiórce zastępu, drużyny lub w klasie.
4. Przyrządziła / przyrządził ziołowy środek przydatny w leczeniu, kosmetyce lub- gospodarstwie domowym.
5. Rozpoznała / rozpoznał grzyby jadalne i trujące.

BOTANIK ***

1. Przedstawiła / przedstawił na zbiórce drużyny wybrane gatunki występujących na świecie roślin zagrożonych wyginięciem („czerwona księga”).
2. Opowiedziała / opowiedział w drużynie o interesujących roślinach, występujących w rezerwacie lub parku narodowym w swojej okolicy.
3. Przedstawiła / przedstawił zastępowi lub drużynie swoje zbiory: albumy, atlasy i inne publikacje na temat roślin, zaprezentowała / zaprezentował ich zawartość.
4. Zorganizowała / zorganizował i poprowadziła / poprowadził wyprawę drużyny (lub klasy) w celu poznania środowiska roślinnego (np. lasu, łąki) lub wyprawę do ogrodu botanicznego albo muzeum przyrodniczego.
5. Wykonała / wykonał projekt przydomowego, działkowego lub przyszkolnego ogródka

LEŚNIK ***

1. Obserwowała / obserwował życie lasu o świcie, o zmierzchu i w nocy. Wytropiła / wytropił zwierzę, wskazała / wskazał jego legowisko (norę, gniazdo), rozpoznaje jego głos, zna jego zwyczaje.
2. Odbyła / odbył z leśniczym obchód lasu, wykazała / wykazał się znajomością drzew i umiejętnością rozpoznawania ich wieku.
3. Zorganizowała / zorganizował dla młodszych zwiad lub wycieczkę do lasu, pokazała / pokazał jego bogactwo.
4. Uczestniczyła / uczestniczył w pracach leśnych – np. w szkółce, przy oczyszczaniu pasów przeciwpożarowych lub sadzeniu drzew.
5. Przedstawiła / przedstawił na zbiórce drużyny bogactwo polskich lasów i ich znaczenie dla przyszłości człowieka na Ziemi. Wskazała / wskazał występujące w polskich lasach zagrożenia drzew, ptaków i zwierząt.

OGRODNICZKA / OGRODNIK ***

1. Na zbiórce zastępu przedstawiła / przedstawił znaczenie gleby i nawożenia dla uprawy warzyw.
2. Rozpoznała / rozpoznał nasiona marchwi, pietruszki, sałaty, ogórków i buraczków. Wyhodowała/wyhodował własne rośliny z nasion i rozsady.
3. Przygotowała / przygotował kompost z odpadów ogrodniczych.
4. Zaplanowała / zaplanował siew i zbieranie plonów na działce lub w ogrodzie.
5. Przygotowała / przygotował wybrane warzywa do przechowania podczas zimy.

SADOWNICZKA / SADOWNIK ***

1. Rozpoznała / rozpoznał po pniach i liściach popularne drzewa owocowe: jabłonie, grusze, śliwy, wiśnie, czereśnie.
2. Zerwała / zerwał i ułożyła/ułożył w skrzynce owoce, przygotowując je do transportu.
3. Przygotowała / przygotował owoce do składowania przez zimę.
4. Brała / brał udział w pielęgnacji sadu, szczepieniu drzewek i zabezpieczeniu go przed szkodnikami.
5. Przedstawiła/przedstawił na zbiórce zastępu lub drużyny zebrane przez siebie artykuły i poradniki dotyczące sadownictwa.

ZNAWCA ZWIERZĄT **

1. Rozpoznała / rozpoznał na zdjęciach i rysunkach 15 gatunków zwierząt.
2. Przygotowała / przygotował informację o zwierzętach chronionych w Polsce oraz o zwierzętach niebezpiecznych zamieszkujących w Polsce i przedstawiła / przedstawił ją na zbiórce zastępu lub drużyny.
3. Pomogła / pomógł w przetrwaniu zimy potrzebującym zwierzętom (ptakom, zwierzętom w lesie, bezdomnym psom).
4. Wie, jakie niebezpieczne zwierzęta żyją w Polsce. Opowiedziała / opowiedział koleżankom/kolegom, jak należy postępować w przypadku spotkania z nimi.

ZOOLOG ***

1. Przedstawiła / przedstawił wybrane gatunki zwierząt żyjących na całym świecie, zagrożonych wyginięciem („czerwona księga”).
2. Zna systematykę zwierząt. Przedstawiła / przedstawił na zbiórce lub na lekcji życie wybranego gatunku.
3. Zaprezentowała / zaprezentował zastępowi lub drużynie swoje zbiory: albumy, atlasy i inne publikacje na temat zwierząt, opowiedziała / opowiedział o ich wartości.
4. Zorganizowała / zorganizował dla zastępu wyprawę do zoo, muzeum przyrodniczego lub lasu, opowiedziała / opowiedział o wybranych gatunkach zwierząt. Nauczyła / nauczył zastęp sposobów obserwacji zwierząt.

PSZCZELARZ ***

1. Od wiosny do jesieni pracowała / pracował w pasiece i prowadziła / prowadził notatnik swoich czynności.
2. Nauczyła / nauczył się zabezpieczać pszczoły przed zimą.
3. Potrafi postępować w przypadku użądlenia przez owady.
4. Opowiedziała / opowiedział na zbiórce o właściwościach leczniczych produktów wytwarzanych przez pszczoły.
5. Urządziła / urządził w harcówce, szkole lub w gminie wystawę wydawnictw dotyczących pszczelarstwa i produktów wytworzonych przez pszczoły.

ROBINSON **

1. Przeprowadziła/przeprowadził w pobliżu obozu w samotności kilkugodzinną obserwację życia lasu o wschodzie Stońca. W dowolnej formie udokumentowała / udokumentował swoje spostrzeżenia (za- uważone zwierzęta i ich tropy, zjawiska przyrody, występujące rośliny chronione, jadalne itp.), zaprezentowała / zaprezentował je na zbiórce zastępu.
2. Przygotowała /przygotował dla zastępu posiłek, korzystając z zebranych owoców lasu.
3. Wraz z kolegą/koleżanką biwakowała/biwakował w pobliżu obozu przez 24 godziny.